

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1981/1389

Karar No : 1982/53

ÖZET : Sıkıyönetim ilanına neden olan olay-
lara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Ya-
sa'nın değişik 13.maddesinin (a) bendindeki
süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını
içermeyen suçlara ait davaların Adli Yargı
yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Arslan Mete, Niyazi Tırpan

O L A Y : 30.6.1979 günü sanık Arslan Mete ile maktül Ali Ünver arasında siyasi
ve ideolojik görüş ayrılığı yüzünden çıkan silahlı çatışmada, Arslan Mete'nin Ali Ünver'i
tabanca ile vurup öldürdüğü ve mağdur Hüseyin Tırpanı da yaraladığı ileri sürülerek T.C.Y.
448., 448., 62., 6136 sayılı Yasa'nın 13.maddeleriyle cezalandırılması istemiyle Bursa Sorgu
Hakimliği'nin 27.11.1980 günlü kararı ile haklarında son soruşturmanın açılmasına karar
verilmiştir.

Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesi: 13.2.1981 gününde, 1980/309 esas, 1981/17 karar sayılı
Sanık Arslan Mete'nin sağ görüşlü ve öldürülen Ali Ünver'in solcu olduğu ve herne kadar sıkıyönetim
sıkıyönetim ilanından üç aydan daha önce işlenmiş ise de sıkıyönetim askeri mahkemelerinin
el koyduğu davalarla amaç birliği bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülmesi sırasında, suçun sanık Niyazi Tırpan tarafından
rafından işlendiği anlaşıldığı ileri sürülerek, sıkıyönetim askeri mahkemesince Askeri Sav-
cılığa yapılan ihbar üzerine,

Gölcük Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı, 15.6.1980 günlü iddia-
name ile; sanık; Niyazi Tırpan'ın 30.6.1979 günü, yanında kardeşi Hüseyin Tırpan ile birlik-
te evlerine giderken maktül ile Ali Ünver'in önlerine çıkıp, tabanca ile Hüseyin'e ateş et-
tiğini bu sırada sanık Niyazi Tırpan'ın da Ali Ünver'e ateş ederek onu öldürdüğünü ileri
sürerek T.C.K.nun 448., 51/2. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddeleri ile cezalandırılması istemiyle
sanık Niyazi Tırpan'ın hakkında kamu davası açılmıştır.

Gölcük Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 9.7.1981 gününde, 1981/
311-288 sayılı ile, sanık Niyazi Tırpan hakkında bu davanın aralarındaki irtibat nedeniyle
sanık Arslan Mete'ye ait 1981/102 esas sayılı dosya ile birleştirilmesine ve davanın 1981/
sayılı dosya üzerinden devamına karar vermiştir.

Gölcük Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı ~~Yargı~~ Askeri Mahkemesi, 10.11.1981
gününde, 1981/102 esas sayılı ile: Atılı suçun siyasi görüş ayrılığından kaynaklandığını ancak
sıkıyönetim ilanından üç aydan evvel işlenmesi ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görü-
len davalarla bağlantılı bulunmaması nedeniyle Adli Yargı'nın görevli olduğu

kanısına vararak 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuru da bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Seref Tolungüç, Orhan Erdem, Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 25.1.1981 günlü oturunda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünceleri okunduktan; toplantıya; Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Çanıoğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Olay yerinde açıklandığı gibi Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararı sanıklardan Arslan Mete hakkındadır. Diğer sanık Niyazi Tırpan hakkında ise daha sonra Gölçük Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

Bu nedenle sanık Niyazi Tırpan hakkında Bursa Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılmış bir dava ve verilmiş bir görevsizlik kararı bulunmadığından Askeri Mahkemenin Uyuşmazlık Mahkemesi'ne 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca sanık Niyazi Tırpan hakkında başvuruda bulunmasına olanak yoktur. Bu nedenle yapılan başvuru yalnız sanık Arslan Mete yönünde geçerlidir.

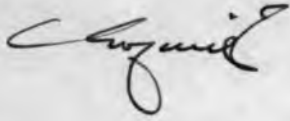
Sanık Arslan Meteye atılı suç, siyasal görüş ayrılığından kaynaklandığından sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır. Bu suçun, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendindeki üç aylık süre dışında işlenmesine, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre, anılan maddenin (b) bendindeki bağlantı koşulu da gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, Bursa 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması karar verilmelidir.

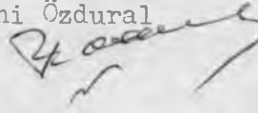
.../...

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Gölcük Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcısınca açılan dava dışında kalan sanık hakkında Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesi nce 13.2.1981 gününde, 1980/309 esas, 1981/17 karar sayısı verilen görevsizlik kararının kaldırılmasına 25.1.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

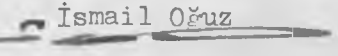
Başkan
Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye
Fethi Özdural

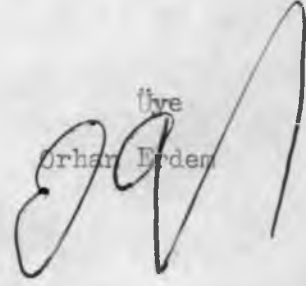

Üye
İsmail Oğuz

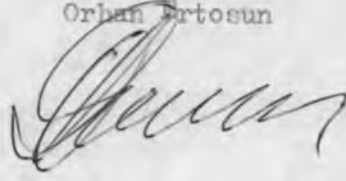

Üye
Şeref Tolungüç

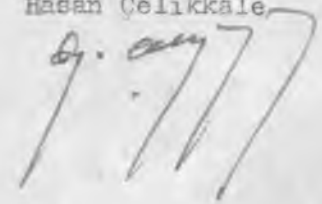
Üye
Orhan Erden

Üye
Orhan Artosun

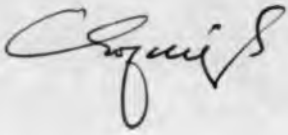

Üye
Hasan Çelikkale

Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

G/T.